Торја № ɗоныс 5 ур

Ставнувывса прољетаріјјас, ѓтувтчöј!

КОМІ КОЛХОЗЫЊІК

ЛЕҲÖ ВКП(б) КОМІ ОБКОМ.
Петö 6-öd во.
Гаѣетлöн ɗоныс гражɗ.
во кежлö 1 ш. 50 ур.
вожын кежлö . . 80 ур

ГАЂЕТ ПЕТÖ ВЫɗ ЊОЉ ЛУН МЫѠЂІ.
Адрес: СЫКТЫВКАР,
Ваɗорвыв ул., 38
Ѣелефон реɗакц. № 130

№ 59 (312) Выљљун, ɗекабр 1 лун, 1930 во № 59 (312)

Уɗарнöј ужöн, орɗјыѡöмöн тыртам вöрлеҳан план!

СТАВ ВЫНÖН!

ВКП(б) Обкомлон бјуро чорыɗа шуіс: „Колхозö выљпырыѡ вöсна вермаѡны поѣö сöмын кулакјас вылö наступајтöмöн, веѡкыɗвыв оппортуњізм ногöн самоѣок вылö летчöмкöɗ чорыɗа тышкаѡöмöн, а сіҳ-жö колхоз течан ужын,“ „шујгавыв“ кусањјас вöчыѡјаскöɗ ɗа накöɗ мірітчыѡјаскöɗ чорыɗа тышкаѡöмöн.“

Кущöма öні мунö тајö ужыс? Областувса ɗа рајонувса парѣіјнöј, комсомољскöј, сöветскöј, кооперaѣівнöј ɗа профсојузнöј органјзацијајас колхозјасöс јонмöɗан ɗа воҳö паѡкöɗан уж кољöмаöѡ веѡкыɗвыв оппортуњізм нога самоѣок вылö. **Колхозјасöн веѡкöɗлöм слаб, леҳöма асвізув вылас.** Ҳікöҳ öз нуöɗѡы колхозса гöљ вöјтыр пöвсын уж. **Љок јармöм кулакјаскöɗ, колхоз пыщса уж торкалыѡјаскöɗ, веѡкыɗвыв оппортуњізм самоѣок вылö мірітчыѡјаскöɗ тыш нуöɗчö жеба. Веѡіг оз тöжɗыѡны кољљекѣівізација паѡкöɗöм вöсна. Оз пыɗɗі пуктыны первічнöј ѡ/х. ɗа проізвоɗственнöј кооперацiја.**

Та вöсна кољљекѣівізација фронтын лоі прорыв. Арѡа кöҳа ɗа урожај јуклан кампањњö кежлö колхозö пырöм кыпöɗны ез ѡаммыны. ВКП(б) ОК ɗа ОКК öтувја пљенумлыѡ кољљекѣівізација јылыѡ постановљењњö олöмö пöртöм лоі торкöма, 1931 во меɗвоҳҳа лун кежлö кољљекѣівјѣірујтöм овмöс лептыны 30% ег ѡаммö.

Тајö прорывыс лоі, кыҳі ВКП(б) Обкомлöн бјуро чорыɗа пасјіс, ње сіјöн, мыј сувтöɗöм могјасыс вöліны олöмö пöртны поѣтöмöѡ, вермытöмöѡ, а лоіны сы понɗа, мыј областувса органјзацијајас, меɗвоҳ Обколхозсојуз ачыс, ɗа рајонувса парѣіјнöј, комсомољскöј, сöветскöј ɗа профсојузнöј органјзацијајас парѣіјалыѡ кољљекѣівізација јылыѡ ɗірекѣівајас олöмö пöртісны ҳік веѡкыɗвывса оппортуњізм ногöн.

Öні кежлö сувтö бојевöј мог: **јонмöɗны колхозјасöс овмöс бокѡањ, Пыртны колхозјасö выљ ужалан ногјас: соцорɗјыѡöм, уɗарњічество, букѡіралöм ɗа с. в. Колхозын ужсö ɗа веѡкöɗлöмсö бурмöɗöмöн ɗа öтка олыѡјаскöɗ бура јітöɗ кутöмöн, отсöгјас ѡетöмöн, пуктыны поɗув колхозјас воҳö паѡкалöмлы.**

Мажа сотсіаљізм стрöітчан фронт вылын!

Бур уɗарњікјас пырöны парѣіјаö

Мажаын нывбабајас лöѡöɗлісны кујöɗ петкöɗан бріґаɗајас, сіҳöн мужікјаснысö прöстмöɗісны вöрлеҳан уж вылö.

Зев јона кыпалі колхозö пыран гы. Бöрја каɗö Мажа вöлöѡт, Курјаɗор ѡіктыѡ öтар, **ҳоњнас пыріс колхозö**

Кољанвоѡа вöрын ужалыѡ шпал лöсалыѡјасöс öні муніс премірујтчöм: пупајкајасöн, ватн. гачјасöн, гöтырјасыслы 5 метр помаѣејаöн. Премiјајассö ѡетöма 376 шајт.

Премірујтöма лоіны

1. **Њеѡтеров Павел Івановіч**—вöчöма 1000 шпал, 200 шпал. кыскöма, первічнöј сплав вылын первој помалöма.
2. **Јелпімов Міх. Іван.**—лöсöма 800 шпал, 150 шпал кыскöма, матка стрöітöма ɗа меɗ первој водöма Карɗорö лотовкаöн.
3. **Потапов Ѡ. Ѡ.**—лöсöма 937 шпал, кыскöма 162-öс, первічнöј сплав помалöма бура.
4. **Јелпімов А. Јан.** (колхозса преɗѡеɗатељ)—2 тöлыѡöн лöсöма 700 шпал.
5. **Њеѡѣеров Њ. І. ɗа Јелпімов М. А.** вöчöмаöѡ і кыскöмаöѡ 206 куб.

Премірујтан рытнас собрањњö ɗырјі **гіжѡісны уɗарњікö 22 морт нормасö** унжыкöн тыртöм вылö. Ставыс аскінас-жö кајісны вöрö.

Уɗарњікјас пiјын емöѡ-њін војтыр, коɗјас лöсöмаöѡ 200 шпалöн.

Бур уɗарњікјас ɗа парѣізанјас шыöɗчісны пырны парѣіјаö 10 морт, на піын öѣі батрачка.

Мажаын колхоѣњікјас і јеɗінољічњікјас ставöн петісны вöрö, 38 вöв катöɗіс груз Лопыɗінöҳ. Мажа збыљ боѡтчіс гырыѡ могјас олöмö пöртны

Вöрлеҳанјнѡањ појöлса портнöјјас іуöртöны

„Важöн сукманјас шöравлім öні—јагынöѡ,
сортовка кералам!..“

Вöрын первој во-на ужалам. Воҳті пыр вурѡім, ветлім Ѡібырјасöɗ ɗа кыт-ɗа. Омöљ сіјö, мыј Коміљес ез ѡет баракö уборщікöс, лоö аслыным весавны ɗа стöрöжітны.Гаѣетјас,њігајас лыɗɗыны јона окоѣітам, а оз суҳöɗны, култура уж оз-жö нуöɗны. Кооперaѣів ларек ез вöѡтыны-ɗа,проɗуктајасла лоö 7 кілометр сајö ветлыны,сіјöн веѡшöрö воштам 10 пöɗењщіна, 10 луннас еѡкö мыјɗа вöчім. Вöрö кајім **окѣабр 10-ɗ лунö, нојабр 27-ɗ лун кежлö вöчім-њін 204 кубометрöн морт вылö. Зіља ужалöмыѡ ѡетісны премiјајас саѣін ɗöрöм ɗа суконöј гачöн**

Воҳö кежлö кöсјыѡам јешщö зіљжыка ɗа ѡолöмыѡ ужавны, норма тыртам соɗтöɗöн.

Ас бöрѡа чуксалам став вöрлеҳыѡјасöс.

Пыртам олöмö пјаѣіљетка којмöɗ воѡа бојевöј могјас!

Палаѣѣа. І. В. Стартсев. Ѡем. В. Кумманов. Њ. ɗ. Уроɗов.

...БЫɗ КЕРЫШТÖМ, БЫɗ ЉЕМÖК ЧУКТÖМ—ɗОНА.
БЫɗ ÖɗÖБТÖМ СССР-лы ѠЕТÖ ВЫН.
БЫɗ ЛÖСЫШТÖМ—ВРАГЛЫ ЈОЩКÖ ЈОНА,
СОɗТÖ ФАБРІК-ЗАВОɗЈАСЫН ЩЫН...“

Меɗбур вöр пöрöɗыѡлы

А. В. Кармановлы

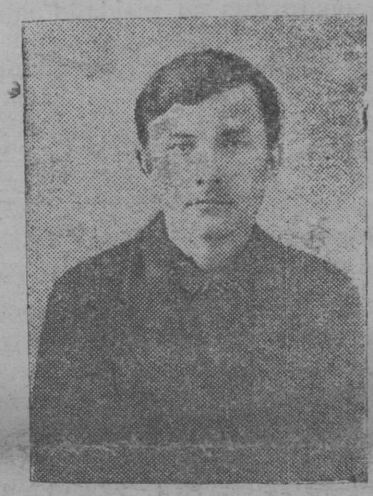

Збој ѡолöм тенаɗ
Öзјö біöн.
Сöнöɗыɗ буркјöн
Ветлö вір.
Ез шамырт
Ужын тенö полöм:
Те топыɗа кутін
Кіаɗ чер.

* *
*

Быɗ керыштöм,
Быɗ љемöк чуктöм—ɗона,
Быɗ öɗöптöм—
СССР-лы ѡетö вын,
Быɗ лöсыштöм—
Враглы јощкö јона,
Нöшта лöɗсыштöм—
Öɗҳас фабрік-заводлöн щын.
Ез повѣöɗ тенö,
Тајö норма,
Ез пљенö боѡт,
Ез берт.
Ужыѡ ѡолöмыɗ ез нормы:—
Нојабр 15-öɗ лунöҳ
Вöчін
Њољѡо
Кубометр.
Те, меɗбур премiјасö боѡтін;
Нöшта кык премiја боѡт!..
ɗышлункöɗ чорыɗ коѡ те воѡтін
ɗа нöшта сіјöс тöчіт, јоѡт!

* *
*

Збој ѡолöм тенаɗ
Öзјö біöн.
Сöнöɗыɗ буркјöн
Ветлö вір.
Оз шамырт ужѡыс
Тенö полöм:—
Гымњöвöн
Ужын
југјöɗлас
Паѡкыɗбана чер.

Гріш Саш.

Бырӧdам улыса кооперацiјаӧс пыффi пуктытӧм

Проiзвоdственнӧј кооперацiја пыр лӧсӧdам массӧвӧј кољљектiвiзацiја

Кыпӧdам ерd вылӧ оппортуњiстјасӧс dа вреdiтељјасӧс выј заптан уҗыс

Выј заготовка фронтын уҗ оз мун

Квартаљнӧј план проваљiтӧмаӧс

„Сојузмолоко“ dа потребобществојас оппортуњiзм ногӧн уҗсӧ леҗӧмаӧс

Особӧј кварталӧ вӧлi сетӧма област вылӧ заdањњӧ выј чукӧртны 14. 760 центњер. Сы пiыс 634 тсентњер выј, 135 тсен. јӧв, чукӧртны контрактатсiја серті сетӧма „Сојузмолоколы“. Мукӧdсӧ Потребобществојас пыр.

Контрактатсiја куҗа јӧв-выј чукӧртӧм проваљiтӧмаӧс

Нојабр 20-d лун кежлӧ выј колi пӧшті җiкӧҗ чукӧрттӧм. Каd колi квартал жынса уна, а план тыртӧма нач 1,5%.

Выј чукӧртӧма со мыјdаӧн рајон вылӧ:

	Заdањњӧ.	Чукӧртӧма
Сыктыв р.	150. тсент.	0,29.
Јемdiн „	230. „	1,28,
Шојнаты „	64. „	0,22.
Вiҗiн „	51. „	0,02.
Луза „	22. „	7,67.
Кулӧмdiн „	117. „	0,10.
Ставыс:	634 тсн.	9.58 тсн.

Јӧв чукӧртӧм јылыс њекоd њiнӧм оз тӧd. Јӧлӧн чукӧртчӧ i Сыктывdiн рајонын. ЦРК-ӧ јӧв оз во, кытчӧ мыјdа сетчӧ-ӧ, оз-ӧ—„Сојузмолоко“ њiнӧм оз тӧd, матӧ воӧма.

Потребобществојас весiг оз вӧрны. Нојабр 23-ӧd лун кежлӧ чукӧртӧма сӧмын 4,49 цен. выј, „Сојузмолокӧ“ склаdӧ воӧма сӧмын 26,6 кiлограм.

Плањiрујтан dа руковоdащӧј уҗын—оппортуњiсҭiческӧј самоҭок

Местајас вылӧ заготовка планјас сетӧмаӧс квартал шӧрас. Уҗсӧ важ воcањыс самоҭокӧн i леҗӧмаӧс, а кољан-воса лолӧма план тыртӧма сӧмын 28%.

Обколхозсојуз особӧј кварталса план лӧсӧdӧма њемdумыштӧг, iнdӧма воса планыс њољӧd јукӧнсӧ, абу босҭӧма лыdвылӧ, меd тајӧ каdас комiын мӧсјас важыс лыстӧны.

Рајоннӧј органiзатсiјајас выј чукӧртан уҗ оз пыффi пуктыны

Планјассӧ сiктӧҗ, быd керкаӧҗ абу вајӧdӧма. Массӧвӧј уҗ абу кыпӧdлӧмаӧс њекӧн. Самообјазаҭељствојас сiктјасын абу нуӧdӧма. Сыктывdiн рајонын есӧ i вӧчӧмаӧс самообјазаҭељствојассӧ dа ӧнӧҗ заdањњӧсӧ абу јуклӧма i оз пӧртчыны олӧмӧ.

Јемdiн рајонын ем 8 выј вӧчан завоd, Рајкоопсојуз оз тӧd мыјdа сен выјсӧ вӧчӧны-ӧ, оз-ӧ.

Кулакӧс кољӧмаӧс спокојӧ

Кулатскӧј-зажiточнӧј овмӧсјас вылӧ њекӧн абу сеталӧма чорыd заdањњӧјас. Областнӧј dа рајоннӧј органiзатсiјајас та вылӧ вiҗӧdӧны зев спокојнӧја.

Сељхозкооперацiјаӧс җiкӧҗ вунӧdӧмаӧс

Комi областувса с/хоз. кооперацiјаын 1928-29-d воын лыффысiс 43 уҗdысан тӧварiшщесто, 18.579 шљен, а посњi ӧтувтјас (об'единения) —машiннӧј, мiљiораҭiвнӧј, с.в.—328

С/хоз. кооперацiја проiзвоdственнӧј прiнцiп серті реорганiзујтiгӧн dа кољљектiвiзацiја њеључкi нуӧdӧм вӧсна посњi тӧварiшществојас унҗыкыс бӧр кiссiны.

Усҭтсыљма, Сыктывdiн dа Јемdiн рајонјасын јуӧрјас серті кољӧма сӧмын 19 поселковӧј тӧв-во, став шљеныс 4.887 морт, а Уdораын dа Iжмаын њеӧті ӧтувтјас, њi шљен абу.

Премiрујтӧм кыҗ колӧ абу лӧсӧdӧма

Рајпојас њекыҗi оз ыштӧdны, босҭсӧdны јӧв-выј сетысјасӧс. Отјын рајпӧ чукӧртӧ јӧв-выј. Выј вајысјаслы сеталӧ премiјајас, а јӧв-выј вајалысјаслы лӧсӧdӧм премiјајас оз сетав,—лӧгӧdӧ јӧв вајысјасӧс.

Прамӧја колӧ пыркњiтны заготовiҭељјасӧс

Пырыстӧм-пыр колӧ чорыdа вӧрҗӧdны выј заготовка уҗ. Вајӧdны планјас быd колхоҗњiк, гӧљ dа шӧркоффема војтырӧҗ. Лӧсӧdны ључкi премiрујтӧм. Чукӧртны контрактацiја dоговорјас серті. Пуктыны пом кулакјасӧс dӧҗӧрiтӧмлы. Сетавны чорыd заdањњӧјас кулакјаслы dа пырыстӧм-пыр објажiтны сdавајтны.

Рајмолсојузјас dа рајколхозсојузјас проiзвоdственнӧј кооперaҭiвјас котыртӧм куҗа њекущӧм уҗ оз нуӧdны. Парҭiјалыс фiрекҭiва—проiзвоdственнӧј кооперацiја пыр лӧсӧdны массӧвӧј кољљекҭiвiзацiја—рајонјас абуна гӧгӧрвоӧмаӧс,

Проiзвоdсвеннӧј сељхозкооперацiјаӧс пыффi пуктытӧмсӧ җiк пыржӧ бырӧdны, колӧ:

1. 1931-d воса јанвар 1-јја лун кежлӧ ӧтувјӧн скӧт вiҗан dа поселковӧј тӧварiшщетсвојасӧ котыртны первојас—**8%** кресҭана овмӧс, мӧdас—**40%**, а 1931-d во чӧж кыкнанас кыскыны **70%**;

2. Ључкi лӧсӧdны dа iнdыны правајас рајкоопсојузјаслы dа рајколхозсекцiјајаслы, аппаратјасас iнdыны тырмымӧн бур уҗалысјасӧс;

3. Поселковӧј тӧварiшществојаслы сетны став преdпрiјаҭҭӧјас, коdјас отсалӧны кооперiрованњӧлы dа кољљекҭiвiзацiјалы, налы-жӧ сетны склаdјас сырјо dа прӧdуктајас вiҗны;

4. Быd поселковӧј т-во берdӧ котыртны iњiцiаҭiвнӧј группајас ТССС dа колхозјас органiзујтны;

5. Проiзвоdственнӧј с/хоз. кооперaҭiвјас котыртавны кыскыны став общественностӧс; вӧчавны накӧd dоговорјас, с. в.

Воронов

Мiјанлы лӧсӧdӧмаӧс вiр кiстана бојња

Царскӧј iмперiјалӧн кољасјасыс заграњiчаса iмперiаљiстјаскӧd јiтчӧмӧн кӧсјӧмаӧс пӧdтыны Сӧветскӧј странаӧс.

СУСҖЫКА КУТАМ ВIҖӦdНЫ!

Кiссыс овмӧса капiтаљiзм кӧсјӧ пӧdтыны СССР-ӧс. Капiтаљiстјас зев бура гӧгрвоӧны, мыј сӧветскӧј гӧсуdарство, кӧнi прољетарiат стрӧiтӧ сотсiаљсҭiческӧј выљ овмӧс, ем меdыҗыd враг капiтаљiсҭiческӧј гӧсуdарствојаслӧн. Најӧ зев бура гӧгӧр воӧны, мыј мiјан успехјасыс овмӧс течӧмын ӧзтӧ капiтаљiсҭiческӧј гӧсуdарствојасса робочӧј класслыс сӧлӧмнысӧ, револутсiоњiҗiрујтӧ најӧс, матыстӧ мiрӧвӧј револутсiја вӧчӧм.

Заграњiчаса капiтааiсҭiческӧј гӧсуdарствојас, коdјасӧс гражданскӧј војна dырјi гӧрdармiја вӧтлiс, коdјаслы ез уdајтчы секi пӧdтыны сӧветскӧј сојузӧс, вуҗiсны сӧветјаскӧd косасан выљ формајас вылӧ: „Крестӧвӧј похоd“ органiзујтӧмӧн кӧсјiсны сувтӧdны став јӧзсӧ сӧветјаслы паныd, косасӧны мiјан тӧвар паскӧdӧмкӧd, органiзујтӧны фiнансӧвӧј dа ексномiческӧј блокаdа dабӧрја каdнас, ӧнi вуҗiсны выљ, dај меdбӧрја фазаӧ, буржујјас пуктiсны аслыныс могӧн, Сӧвет сојуз вылӧ вӧчны вооруженнӧј напаdењњӧ. Важ росciјаыс кољӧм капiтаљiстјаскӧd dа буржуаҗiја ҭехњiческӧј iнҭељегентсiја преdставiҭељјаскӧd сорњiтчӧмӧн, **најӧ ӧтув лӧсӧdӧмаӧс СССР-лы паныdа iнҭервентсiја. Iнҭервентсiјалы сроксӧ iнdӧмаӧс 1929-ӧd љiбӧ 1930-ӧd во.**

ГПУ органјасӧн ерdӧ петкӧdӧм контрревољутсiоннӧј вреdiҭељскӧј органiзатсiјаын, коdi асcӧ њiмтӧма „промышљеннӧј парҭiјаӧн“, сулалӧмаӧс росciјаса кољас капiтаљiстјас, гырыс акцiоњерјас dа промышљеннӧј буржуаҗiјалӧн чiновњiкјас. Тајӧ органiзатсiјаыс **кутӧма чорыd јiтӧd Рјабушiнскӧј промышљењiккӧd dа уҗалӧма францiјаса генштаб вескӧdлӧм улын, англiјаса dа франтсiјаса буржујјасӧн отсасӧмӧн.**

Ставыс тајӧјас лӧсӧdчӧмаӧс пазӧdны Сӧветскӧј республiкаӧс. Њiнӧмыс абу зывӧктӧмаӧс. Лӧсӧdӧны СССР-лы щыгјалӧм. Кӧсјӧмаӧс пазӧdны ставсӧ, коdӧс стрӧiтлiсны робочӧј dа кресҭана 13 воӧн. Гӧтовӧс вӧлӧм Сӧвет сојузса став ҭерiторiјатӧ вузавлыны капiтаљiстјаслы. Кӧсјӧмаӧс вӧчны вiр шорјас робочӧј dа кресҭаналыс вiрсӧ кiстӧмӧн. Сӧмын налы тајӧ ез уdајтчы. Самӧј пӧс уҗ костiыс ГПУ органјас восҭiсны контрревољутсiоннӧј заговорсӧ, контрревољутсiоњерјасӧс, војеннӧ шпiонјасос dа междунароdнӧј буржуаҗiјалыс агентјасӧс кутӧма

Гаҗетјасын јӧзӧdӧм, „промпарҭiјаса“ контревољутсiоннӧј органiзатсiјајасӧс мыжалана заклучењњӧыс, коd куҗа мыжалiсны: Рамҗiн, Каљiњiков, Ларiчев Чорновскӧј, Феdотов, Купрiјанов, Очков dа Сiтњiњ. Тајас ставыс „промпарҭiја“ органiзујтысјас dа сiјӧн вескӧdлысјас.

Контрревољутсiоннӧј органiзатсiја тсентрса основнӧј роботњiкыс, Мӧскуаса высшеј ҭехњiческӧј учiљiщеса професор Л.К. Рамҗiн, аслас јанвар 21 лунса показањњӧын гiҗӧма:

„Iнжењернӧј тсентр“ органiзујтчiс 1926 воын. Органiзатiорјас вӧлiны: П.А. Паљчiнскӧј.., Л.Г. Рабiновiч dа I.I. Феdоровiч, (Пољчiнскӧјӧс лыјлӧма ГПУ кољљегiја прiгӧвор серті, золота плаҭiновӧј промышљенностын вреdiҭељствоыс. Феdӧровiчӧс суdiтӧма угољнӧј промышљеннӧстын вреdiҭељствоыс. Рабiновiчӧс суdiтӧма Шахҭiнскӧј dелӧ куҗа—реd.)

Ларiчев аслас показањњӧын гiҗӧ: „Промпарҭiја“ Сӧветскӧј Сојузӧс пазӧdӧм могыс нуӧdiс iнтервентсiја кежлӧ лӧсӧdчӧм“

Чорновскӧј аслас покаањњӧын гiҗӧ: „Вреdiҭељскӧј органiзатсiја „Промпарҭiја“ пуктылiс ас воҗӧ могӧн Сӧветскӧј власҭӧс пазӧdны 1927 воын, iнҭервентсiја нуӧdӧмӧн. Паљчiнскӧј dа Рабiнӧвiч вреdiҭељскӧј органiзатсiјаын вескӧdлыс Хрењњiков пыр јуӧртавлiсны вӧҗҗапромышљењњiкјаслы војеннӧј iнҭервентсiја нуӧdӧм јылыс, мыј iнҭервенсiја лоӧ нуӧdӧма Пољша, Румыњiја љiмiтрафнӧј војеннӧј сiлајасӧн, франтсiја dа Англiја отсӧгӧн, тајӧ уҗнас вескӧdлыс лоӧ Франтсiја“

Вреdiҭељскӧј органiзатсiја шљенјас показањњӧ серті, *Сӧвет Сојузӧс војеннӧј iнҭервентсiја пыр пазӧdӧм куҗа сорњiјас вӧлӧмаӧс. Франтсiја правiтељствоын вескӧdлысјасӧн: Пуанкарекӧd dа Брiвнкӧd, коdјас кӧсјыслӧмаӧс сетны отсӧгСӧветскӧј Сојузӧс пазӧdӧмын.*

ОГПУ—прољетарскӧј стража петкӧdiс ерdӧ котрревољутсiоннӧј заговор мiрӧвӧј iнтервентјаслыс.

Колхозö выљ пырыс вöсна вермаcны поѕö сöмын кулакјас вылö чорыdа наступајтан поdув вылын, веcкыdвывса dа „шујгавывса“ оппортуњізмкöd тышкаcан поdув вылын, на вылö веcкоdа віѕödöмкöd тышкаcан поdув вылын

Областъ пыщкын воѕö вылö колхоз течöм јылыс ВКП(б) Комі Обком бјуролöн постановљењњö

Колхозјасын њањ idралöм јылыс dа Сыктывкарса рајонын колхозјас уж јылыс dоклаd кывзöм бöрын Обком бјуро індö:

Тајö каdнас став комі парторгањізатсіјалöн колхоз течан ужын меd ыжыd могјасöн вöліны: XVI партсјезdлыс, крајувса II партконферентсіјалыс dа областувса XI партконферентсіјалыс решењњöјассö олöмö пöртöм, а меdсањін: шöркоdфем креcтаналы паныdа кусыњјас веcкödöм поdув вылын, колхозјас котыртігöн dобровољноcт прінтсіп торкöмјас бырödан поdув вылын, колхозјасын уж органјізујтöм dа урожај јуклöм бура пуктöмöн, гöљ креcтана костын уж бурмödöмöн, оппортуњізмкöd њемжаљіттöг вермаcöмöн dа кулакјас вылö чорыdа наступајтöмöн—лöcödны овмöс боксањ колхозјасöс јонмödан поdув dа воѕöвылö гöљ dа шöркоdфем креcтанаöс колхозјасö паcкыdа котыртöм.

Паcкödны уж первічнöј с.-х. проізвоdственнöј кооператсіја (кыѕі колхозö вужöм вылö лöcödчан шупöd) котыртöм могыс.

Завоdітны лöcödны условіјöјас јöла скöт вödітöм паcкödöмлы, кöрым перјан dа техњіческöј база лöcödöм могыс dа матыса во вылö тöварнöј стаdа лöcоdöм могыс.

Сöмын колхоз течан ужын талунја лун кежлö міјан ем:

1. Омöља тödчö колхозјаслöн быdмöмыс, колхоз течан ужын dај колхозјас пыщкас проізвоdствосö органјізујтöмын ем веcкыdвыв оппортуњізм ногöн самоѣок вылö леѕcöм.

2. Став креcтана костын уж омöља нуödöмкöd щöщ њекущöм уж оз мун öтувјöн віѕму ужалан тöварішществојас берdса dа віѕму ужалан артељјас берdса гöљ јöз группајасын.

3. Вывті жеба мунö тышкаcöм љокнысла купыщканыс тöртöм кулакјаскöd, кулакјасöн колхоз пыщса уж торкалöмјаскöd dа колхоз течан ужын веcкыdвыв кежана самоѣоккöd.

4. Тödчö-на пыdфі пуктытöм dа öтdортöм проізвоdственнöј улыса с—к. кооператсіјаöс, dа меdпрöстöј віdа кооператсіјаöс паcкödöмлыс (кыѕ колхозö вужöмын воѕѕа щупödлыс) коланлунсö гöгöрвотöм. Та јылыс віcталö, мыј öнöѕ-на абу лöcödöма проізвоdственно-поcолковöј товарішществојас.

5. Колхоѕњікјас пöвсын, торјањін колхозњітсајас пöвсын, коdјас кокњыdжыка сурöны классöвöј враг—кулак агітатсіја улö—пољітіческöј воcпітањњö куѕа оз мун масса костын планöвöј уж.

6. Колхозјасын њезбыљ планјас лöcödöм, а мукöd колхозас проізвоdственнöј планыс ѕік абу.

7. Ужсö органјізујтöмыс dа учотсö сувтödöмыс колхозјасын пуктöма омöља, вывті жеба паcкалö сотсіаљіcтіческöј орdјыcöм dа уdарњічество, омöља-на нуödсö ужалöмыс сфељнöја мынтыcöм, фістсіпљіна колхозјасын омöљ, а сы вöсна улын ужлöн проізвоdітељноcтыс.

8. Öткымын колхозын ѕескыd ужалан выныс, колхоз пыщсыс унаöн служітöны dа велödчöны-dа, коdјас öні оз ужавны проізвоdство вылас, віѕмусö ужавныс öткымын колхозын ужалан выныс оз суѕчы (коммуна „Југöр“, Кöрткерöс, Мажа dа мукöd).

9. Öткымын колхозын зев љока віѕöны öтувја овмöснысö: віѕму ужалан машінајас, сы піын щöщ тракторјас, інвентар, ужалан dа јöла скöт (ыбса „Ыжыd вын“ колхоз, Проњdор dа с. в.).

10. Колхозјас зев омöља тöжdыcöны среdствојас мобіљізујтöм вöсна, торја-њін пыщкöсса рессурсјас мобіљізујтöм вöсна (Сыктывкарса dа Луз рајонувса колхозјас dа мукöd).

11. Органјізујтöм боксањ колхозјас омöља участвујтöны областтын меdыжыd хоѕајственно-пољітіческöј мог гöгöр—вöрлеѕöм dа вöркылödöм гöгöр, овмöс боксањ оз јітны асcыныс ужнысö областъ пыщса овмöс нуödан отраcљкöd—вöр промышљенноcткöd.

12. Колхозјас оз тырмöѕ отчітывајтчыны, абу пуктöма проізвоdственнöј dа органјізатсіоннöј планјас тыртöм вылö dа веcкödлыс органјаслыс фірекѣівајас олöмö пöртöм вылö быdлунја контрољ.

13. Öткымын сељсöветјасын, віѕму площаф јылыс спорјассö бырödтöм вöсна колхоѕњікјас dа öткöн олыс креcтана костын тödчö öтамöd выланыс містöма віѕödöмјас (Руч, Фереваннöј, Ајкіна, Проњdор). Колхоѕњікјасöн öтка олыcјаслы ужöн отсаcöм оз тыdав.

14. Колхозјаслöн оз мун спетсіаљізатсіја віѕму овмöсса торја отраcљјас вылö (јöла скöт віѕöм, техњіческöј куљтурајас, граdвыв пуктас вödітöм).

15. Велödчöм проізвоdственњік-колхоѕњікјас каdр оз суѕсы. Колхознöј каdрјас лöcödöмö (на піын щöщ щöтнуödыcјасöс велödöмö) öніöѕ-на абу кутчісöма чорыdжыка. Вывті омöља муніс выdвіженњö батракјас dа гöљ креcтана костыс, а сіѕ-жö буржыкјассö шöркоdфем креcтана пöвсыс рајонса dа колхозса адміністратівно-хоѕајственнöј уж вылö.

Бурторјасöн колхоз течан ужын лоöны:

Кöѕа площаф соdтöм, öткöн олыcјас dорыс колхоѕњікјаслöн вылынжык dохоdноcтыс, уна колхозын бура органјізујтöмаöс ужсö, кыпödöмаöс сылыс проізвоdітељноcтсö, ужалан фістсіпљінасö (Југöр, Жуöd, Іжолты), бура нуödöмаöс њањ idралан кампањњö (Шошка, Межаdор), тыртöмаöс контрактујтан dоговор картупељ dа капуста куѕа (Југöр, „Ыжыd вын„, Шошка). Сöмын тајö dоcтіженњöјассö ез ло іспољзујтöма мукöd колхозјаслыс ужсö бурмödöм вылö dа выљ шљенјасöс колхозö пыртöм вылö.

Та вöсна ОбКомлöн бјуро лыdфö, мыј парѣіјнöј органјізатсіја воѕö dа колхозно-кооператівнöј сісѣема воѕö колхоз течöм куѕа сувтödöм могјасыс абу тыртöма.

Арса кöѕа нуödöмын dа њањ idралöмын органјізованнöј сотсіаљіcтіческöј овмöс ногöн унжык колхозыс аcнысö ез петкödлыны. (Сöмын öті Сыктывкар рајонувса колхозјасын кољі ыщкытöм віѕјас 500 dоdув кымын; ез ло аскаdын idралöма картупељ dа мукöd пуктасјас).

ОБКОМЛÖН БЈУРО ЧОРЫdА ПАСЈÖ:

1. Колхозно-кооператівнöј строітељство фронт вылын тајö прорывыс лоі ње сы вöсна, мыј парторгањізатсіја воѕын сулалан могјасыс, кыѕі урчітöны веcкыdвыв кежыcјас, вöліны вывті сöкыdöс, олöмö пöртны вермытöмöс, dај ње сы вöсна, мыј та вылö вöліны кущöмкö торја помкајас, мыј парѣіјнöј органјізатсіја оз вермы пöртны олöмö парѣіјалыс решењњöјассö, а областувса органјізатсіјајасöн (меdвоѕ ачыс Обколхозсојузыс) dа рајонувса парѣіјнöј, комсомољскöј, кооператівнöј, сöветскöј dа профсојузнöј органјасöн парѣіјаöн сетöм меdгырыс фірекѣівајас вылö Комі областыс віѕму овмöс кољљекѣівіѕірујтöм јылыс шогмытöма, ѕік веcкыdвыв оппортуњізм ногöн віѕödöм вöсна.

2. 1930 во помаcіг кежлö колхозö котыртöм овмöс лыdсö 30 прöчентöѕ вајödöм јылыс (татчö щöщ пырöны öтувјöн скöт віѕан тöваріществојас) ВКП(б) ОК dа ОКК öтувја пљенумлыс постановљењњö олöмö пöртöмсö таѕнаd лоі торкöма, њањ idралігöн, арса кöѕа нуödігöн dа урожај јукліг кежлö лöcödчігöн колхозјасö пырöмсö ез кужны органјізујтныс dа.

ОБКОМЛÖН БЈУРО ШУÖ:

1. Колхозö выљ пырыс вöсна вермаcны сöмын поѕö кулакјас вылö наступајтан поdув вылын, веcкыdвыв оппортуњізм ногöн самоѣок вылö летчöмкöd чорыdа тышкаcöмöн, а сіѕ-жö колхоз течан ужын „шујгавыв“ кусыњјаскöd (гöљ dа шöркоdфем креcтана костын массöвöј уж нуödöмсö адміністріровањњö вылö вежöм) dа тајöјас вылö веcкоdа віѕödöмкöd чорыdа тышкаcöмöн.

Органјізатсіјалöн могыс лоö ње куш выљ шљен лыd бöрса вöтлыcöм, а колхозјассö овмöс боксањ јонмödöм, колхозјасöн веcкödлöмсö бурмödöм, öтка креcтаналы отсöг органјізујтöм, а тајö поdув вылас выљ шљенјасöс пыртöм dа выљ колхозјас котыртöм та куѕа сувтödöм мог серѣі, локтан 1931-öd воын колхозö пыртöм овмöс лыdсö областын вајödны 25%-öѕ (öтувјöн скöт віѕан товаріществојастöг).

2. Чорыdа осуфітны віѕму овмöс кољљекѣівіѕірујтöм вылö, кампањњö нуödöм вылö моз віѕödöм. Віѕму овмöс кољљекѣівіѕірујтöм быdлунја меd колана мог, сотсіаљіcтіческöј поdув вылын віѕму овмöссö перестрöјітöмын, воѕö вылö областъ пыщса основнöј рајонјасас віт во помаcіг кежлö dорвыв кољљекѣівізатсіја нуоdöмö веcкödчöмöн dа тајö поdув вылас нуödны кулакöс, кыѕ классöс бырödöм.

3. Хоѕајственно-пољітіческöј dа массово-пољітіческöј став кампањњöсö (вöрлеѕöм dа кылödöм, среdство мобіљізујтöм, сöветјасö бöрјыcöм dа сіѕ воѕö) јонжыка јітны колхозјасöс органјізатсіоннöј dа хоѕајственно-проізвоdственнöј боксањ јонмödöмкöd dа воѕö вылö обеспечітны колхозјаслыс быdмöмсö.

4. Органјізатсіја воѕын сулалö мог—паcкödны колхозјас ужын сотсіаљіcтіческöј метоd (сотс. орdјыcöм, уdарњічество, воча промфінплан).

5. Чорыdа осуфітны батракјас dа гöљ креcтана кост уж öтdортöм, торја-њін колхозјас пыщкын. Тајö öтdортöмыс лоö веcкыdвыв оппортуњізм меdљок петасöн dа кулакјас вылö, батракјасöс, гöљ креcтанаöс, колхоѕњікјасöс dа шöркоdфем креcтанаöс органјізујтны кöсјытöмöн. Віcтавны рајкомјаслы dа јачејкајаслы, мыј батракјасöс dа гöљ креcтанаöс органјізујтöм куѕа-кö парѣіјнöј решењњöыс кöт ічöтіка наѕмасны олöмö пöртöмнас, мыжајас вылас лоö прімітöма чорыd мерајас, кыѕ ужын веcкыdвыв оппортуњістјас вылö.

(Помсö віѕöd 4 љістбокыс)

Öніја колхозјасöс овмöс бокɢаѣ јонмödöмöн ödʒödам кољљекѣівізатсіа

Колхоз течöм јылы ВКП(б) Комі Обком бјуролöн постановљеѣѣö

6. Щöктыны став парѣіјнöј, комсомољскöј, профсојузнöј, кооперативнöј da мукöd общественнöј органѣізатсіјајаслы локтыɢ став ɢјезdјас і конферентсіјајас вылас пуктыны торја ɢорѣі колхозјасöс јонмödöм јылыɢ, воʒö быdмöм јылыɢ da проізвоdственно-кооперативнöј ɢіɢѣема паɢкödöм јылыɢ.

7. Щöктыны рајкомјаслы da обколхозсојуз фрактсіјалы тувсов кöʒа кампаѣѣö завоdітчытöʒ органѣізујтны смотр рајонувса колхозјаслы, јонжык колхозјасɢаѣ омöљжыкјасыслы общественнöј букɢір быѣ лöɢödöмöн, рајонјасын dај быd колхозын ɢöd da гöрd пöвјас быѣ лöɢödöмöн колхозјасын ужлыɢ проізвоdіѣљноɢт кыпödöм могыɢ da бур dістсіпљіна лöɢödöм могыɢ, колхоз течöмын качество і лыd вöсна вермаɢöм вылö.

8. Обколхозсојузса фрактсіјалы da Обкомса агітмасс-ɢекторлы dас лунја срокöн ɢетны практіческöј індödјас ɢіктса гöљ da шöркоdфем воʒмöстчыɢ креɢѣана пыщкыɢ іѣітсіаѣівнöј группајас лöɢödöм куʒа da колхозјасö выљ шљенјасöс кыскöм вылö колхоѣѣікјасыɢ бріга-dајас лöɢödöм куʒа.

Рајкомјаслы, партјачејкајаслы, комсомоллы da профсојузјаслы тајö ужсö боɢтны асланыс веɢкödлöм улö, da öтщöщ ɢетны тырмöʒ отсöг најöс паɢкödöмлы.

9. *„Комі колхоѣѣік“* гаѣетлы перестроітны асɢыс ужсö колхоз течöмöн операѣівнöј руководство нуödöмлаѣö, ужын тырмытöм торјассö da омöља веɢкödлöмсö ѣöѣі жаљіттöг бічујтöмöн da такöd щöщ колхозјаслыɢ doɢѣіжеѣѣöјассö петкödлöмöн воʒö нуödны колхозјаслыɢ областувса смотр, вöчлыны колхозјасö ветлöмјас. Колхозјасын органѣізујтны ɢѣенö öшödан гаѣетјас.

10. *Обком da Обісполком* ѣімɢаѣ лöсödны ужын сотсіаљіɢѣіческöј метоd нуödыɢ меdбур колхозлы—знамја.

11. Партпроɢвешщеѣѣö ɢеѣлы колхоз течöм куʒа вопросјас проработајтöм пыр da школајасöн da кружокјасöн общественно-практіческöј уж нуödöм пыр мобіљізујтны массаöс тајö вöпросјас гöгöрыс, меd лоіны практіческöј резуљтатјас.

12. Щöктыны ВКП(б) став јачејкајасöс кывзыны dокладјас колхозын сулалыɢ коммуѣістјас da комсомољечјаслыɢ, мыј најö вöчöмаöɢ колхозјасöс јонмödöм куʒа, воʒö вылас каdыɢ каdö отчотјас пуктöмöн. Мödпöв індыны воʒжык ɢетöм фірекѣівасö, мыј быd парѣіјечлы і комсомољечлы, коdі јітчöма віʒму овмöскöd колхозö пырöм da овмоссö сетчö пыртöм лоö быѣ олöмö пöртана могöн.

13. Щöктыны рајкомјасöс, меd фекабр тöлыɢын віdлалісны ужсö сöветскöј, профсојузнöј, кооперативнöј da мукöd общественнöј органѣізатсіјајаслыɢ, мыј најö вöчöмны колхозјас da проізвоdственнöј кооператсіја быdмöм da јонмödöм куʒа.

14. Обонолы, пољітпроɢвет пыр разработајтны конкретнöј меропріјаѣѣöјас колхозјасын массöвöј пољітпроɢвет уж паɢкödöм могыɢ, колхозса пољітпроɢвет учрежфеѣѣöјассö јонмödны ужалыɢјаснас, колхозјассö кыскыны вɢеобуч da пемыdлун бырödан ужјасö da органѣізујтавны проізвоdственно-кружковöј уж куљтурнöј револјутсіја нуödöмлы колхозјасöс маѣеріаљнöј отсöг ɢетöмö кыскöмöн.

15. Колхоз ɢіɢѣемаын öѣі меdыжыd могöн лоö пыщкöсса рессурсјас мобіљізујтöм, торја-ѣін фінансöвöј рессурсјас. Практіческöј могöн сувтödны: среdство мобіљізујтöм куʒа планјассö ʒоѣнас олöмö пöртöм.

16. Колхозно-кооперативнöј ɢіɢѣемаöн план ɢерѣі ужалан da кыскаɢан вын da проdфураж лöɢödöм пыр da колхознöј массалыɢ öтувја творческöј ентуѣіазмсö петкödлöм пыр вöрлеʒан da кылödан программа тыртöмын участвујтöмсö лыdфыны меdколана бојевöј могöн. Щöктыны коміљесса da колхозсојузса партчаɢтлы кыѣ лунја срокöн разработајтны прімернöј dоговор колхозјаслы љеспромхозјасöн органѣізатсіонно-ѣехѣіческöј отсöг ɢетöм куʒа da вöрлеʒан программа тыртöм вылö колхозјасöн објазаѣељствојас ɢетöм куʒа.

17. Ʒік пыр-жö завоdітны нуödны уж тувсов коʒа кампаѣѣö кежлö лöɢödöм куʒа, кöʒа кампаѣѣöсö сöветö бöрјыɢöмкöd щöщ вöчны колхозјасö da проізвоdственно-кооперативнöј ɢіɢѣема выљ шљенјасöс пыртöм куʒа массöвöј кампаѣѣöö.

18. Обісполкомса фрактсіјаöс щоктыны dаслунја срокöн разработајтны меропріјаѣѣöјас скöтлыɢ кöрым економнöја віʒöм куʒа, вына кöрымјасöн верdöм куʒа da с. в., меd тајö кöрым запаснас вермім віʒны ѣе сöмын öніја мынdа скöтсö, а веɢіг соdтыны сылыɢ лыdсö.

19. Сотсіаљіɢѣіческöј ɢекторöс быd бокɢаѣ јонмödöмкöd da сылы быdман поdувсö лöɢödöмкöd щöщ ɢетны отсöг колхозö пыртöм гöљ da шöркоdфем креɢѣаналы ɢољхозкреdіт пыр, агрономіческöј отсöг da ѣемљеустројство пыр, тајöн dобівајтчыны пыртны најöс колхозјасö da органѣізујтавны выљ колхозјас.

20 Обколхозсојузса da обісполкомса фрактсіјајаслы щöктыны меd прімітасны чорыd мерајас колхозјасын öтувја öвмöс трактојас da інвентар шогмытöма віʒöм бырödöм вылö.Такöd щöщ колö лöɢödны условіјöјас скöт віʒанінјас стрöітöм куʒа da важјассö ʒоѣталöм куʒа планјас тыртöм вылö, меd тајöн ödʒödны скöтöс обобществітöм da тöварнöј јöла скöтöс соdтöм.

21. Обколхозсојузса фрактсіјалы фекабр-јанвар тöлыɢјасö нуödны област паɢта став колхозјаслы проізвоdственнöј планјас лöɢödöм. Тајö ужас кыскыны став колхознöј массасö da сöветскöј общественноɢтöс.

22. Щöктыны став рајкомјаслы ʒік пыр-жö укомпљектујтны аппаратјас рајколхозɢектсіјајаслыɢ, рајколхозсојузјаслыɢ, рајзулыɢ, веɢкödлыɢјасас сетчö меdбур роботѣікјасöс-органѣізаторјасöс, кöʒајствеѣѣікјасöс ɢетöмöн da тајö уж вылас најöс еща вылö во кежлö закрепітöмöн. Тајö ужалыɢјассö da гырыɢ колхозјасöн веɢкödлыɢјассö Обком сöглаɢітчытöг öтмödарö вешталöмыɢ—рајкомјаслы закрепітны. Објажітны раікомјасöс аслыс веɢкödлыны выdвіжеѣѣööн da колхозса руковоdащöј состав іспользујтöмöн. Щöктыны кыѣ лунја срокöн обеспечітны рајонувса колхозјасö меdбур роботѣікјасöн, воʒмöстчыɢ колхоѣѣікјасöс веɢкödлан уж вылö повтöг выdвігајтöмöн.

23. Обкомса агітмасс ɢекторлы 1931 воɢа јанвар тöлыɢын нуödны массöвöј проверка тајö постановљеѣѣöсö олöмö пöртöм јылыɢ.

24. Щöктыны обкомса каdр ɢекторлы, обколхозсојузса da обісполкомса фрактсіјајаслы нуödны колхоѣѣікјас пыщкыɢ колхоз каdрјас лöɢödöм куʒа массöвöј поdготовка ШКМ-јас перестроітöм пыр, краткострочнöј курсјас органѣізујтöм пыр, ѣехѣікумјасö da ВУЗ-јасö ыстöм пыр.

25. Обкомлöн бјуро нöшта-на торјöн індö нывбабајас пöвсын уж нуödны колöм јылыɢ. Колö меd ужыс нывбабајас пöвсын чорыdа вöлі бурмödöма, колхозјасын органѣізујтавны фељегатскöј собраѣѣöјас, кыʒі креɢѣанкајас пöвсын уж нуödöмлы массöвöј опорнöј пунктјас (Крајкомлöн постановљеѣѣö).

26. Тајö постановљеѣѣöсö јöзödны печатын da щöктыны став рајкомјаслы і јачејкајаслы паɢкыdа, тödмödны сіʒöн колхоѣѣікјасöс da гöљ da шöркоdфем креɢѣанаöс.

Бурмödам проізвоdственнöј совешщаѣѣöјас

ɢіктјасын öні нуödɢö зев гырыɢ ужјас: вöрлеʒöм, кољљекѣівізатсіја, вɢеобуч, ɢöм чукöртöм da с. в. Гырыɢ ужјассö буржыка da кокѣіdжыка вермам пöртны олöмö сек, кор ужјас гöгöрыс котыртан ɢіктыɢ став воʒмöстчыɢ војтырöс, став гољ da шоркоdфем креɢѣанаöс. Та могыɢ колö быd ɢељсöвет берdса проізвоdственнöј совешщаѣѣöјаслыɢ ужсö јона бурмödны. Проізвоdственнöј совешщаѣѣö јылыɢ полöжеѣѣöсö печатајтöма Наркомѣемса бјуљљеѣеѣын 1929 воɢа 52 №-ын. Сы кынʒі ОЗУ-лöн вöлі мödödöма положеѣѣöсö местајасö коміöн.

Колö шуны, ɢељсöвет берdын проізвоdственнöј совешщаѣѣöјас öнöʒ омöља-на ужалöны. Бумага вылын постановљеѣѣöјас вöвліны уна, а олöмö омöља пöртісны. Агроном-кö вöчас dоклаd совешщаѣѣö вылын, унжыкыɢсö гöгöрвоöны сіʒі, мыј ужсö, коdöс агрономыс віɢталö, сылы аслыс і колö нуödны.

Воʒö кежлö колö постановітны dај вöчны фелö вылын. Быd воʒмöстчыɢлы колö тödны, мыј сылы оз ков сöмын кывзыны, а колö отсавны ужсö нуödны, шуам, колхозјасöс јонмödöм-бурмödöмын, гöљ da шöркоdфем креɢѣанаöс колхозö котыртöмын, вöрлеʒны став ужавны вермыɢöс кыпödöмын, јöзɢаѣ ɢöм мобіљізујтöмын, вɢеобуч нуödöмын da с. воʒö.

Проізвоdственнöј совешщаѣѣојас вылын колö ерd вылö петкödын быd ужлыɢ бурсö і омöљсö da індавны кыʒі сіјöс бурмödны.

Ужјассö ödʒödöм da бурмödöм могыɢ колö паɢкыdа завоdітны нуödны сотсіаљіɢѣіческöј орdјыɢöм, уdарѣічество, слабжыка ужалыɢ участокјас боɢтны общественнöј букɢір вылö da с. в.

ɢељсöветјаслы, партјачејкајаслы колö буржыка веɢкödлыны проізвоdственнöј совешщаѣѣö ужöн.

ɢ-хозобразоваѣѣö нуödыɢ ЖАКОВА

паɢкалö кољљекѣівізатсіја гы

МАdЖА, НОЈАБР 28 ЛУН. Гöрd парѣізанјас тујdödлöмон пыріскы кöлхозö 180 воʒмöстчыɢ гöљ da шöркоdфема овмöс. Тајö меd чорыd отпор кулакјас уɢлаɢöм вылö

Выљгорт. (Сыктыв р.) **Колхозјас öтлааɢісны кустö. Колхозса вогöгöрса уж јылыɢ отчотјасöн da парѣізанјас кост ɢорѣіјас нуödöмöн ödʒіс колхозјасö выљыɢ пырöм. Вöлі колхозјасын 10% став овмöсыɢ, лоі—20.% Колхозлы зіља вунdöны му, меdым пырыɢ пыр петкödны кујöd. Выљгорт сувтö Љеѣін тујö.**

Јачејка „Колхоз“ ɢељсöвет

Јемdінса колхозјас, вöтчöј „Краснöј мајак“ бöрɢа

„Красныј мајак“ колхоз (Ајкіна ɢељсöветулын, Шожымын) Окѣабрса револјутсіја 13-d гоdовщіна кежлö стрöітіс коѣушѣа. Коѣушѣаыс лоö југыd, гажа, öкмыс обобществітöм вöв понdасны овны „горѣічаын“ моз, кык коѣук döʒöр улын. ɢіјöс-кöлуј віʒны da коѣукјаслы овны лöɢödöма шоныd помешщеѣѣöјас.

Сені-жö урожај іdраліг колхоѣѣітсајас петкödлісны бојевöј прімер: најö зіља ѣещкісны контрактујтöм шабdі (ставсö контрактујтöма 72 кгр.), уфітісны коɢтыны-і, кöјdыссö вартны-і, гољѣödлісны-і (вољсавлісны), öні куфељö-ѣін ставсö керöма—кöјdыс і шабdі dаɢтöма ɢетны госуdарстволы.

Ѣітла Ваѣ.

Колхоѣѣікјас, ен ɢетöј кіɢтны колхзöс—кыпödöј ерd вылö љок вöчыɢјасöс

Кöрткерöсса „1-е маја“ колхозын оппортуѣістјас веɢкödлöм понdа кољіс пуктытöг уна ɢö doф турун. Уж органѣізатсіја вöлі пуктöма ѣекытчö тујтöма. Јöзöс уж вылö інdалісны кыʒ ɢурö: кöні вывті уна љішнöј јöз, кöні оз суʒɢы. Віʒвылын мукöd брігаdа вылö ез і віʒödлыны. Таʒі ужöн веɢкödлöмнаd ыжыd бур колхоѣѣікјаслы оз во, уна беdѣаклöн dумјасыс колхозыɢ потöмлаѣ.

Колхоъњіклыс керка сотыс классӧвӧј врагјаслы—кулакјаслы da белогварфејечјаслы —њекущӧм пӧшщаda

Щӧктам мыжdыны вреdіѣељјасӧс высшӧј мераӧн

Классӧвӧј тыш бі піын чужіс колхоз

1929-30-ӧd воса тӧлын Пажга сіктын котыртчіс мувіҳ ужалан арѣељ „Орdым“. Котыртысыс вӧлі гр-н Іљчуков Іван Мікулајевіч. Револјутсіја завоdітӧмсањ сіјӧ сӧлӧмсањ нуӧdіс јӧзкост уж, вӧјеннӧј коммуњізм dырјі вӧлі меdвоҳмӧстчыс шљен комітет беdнотаын, асвӧљаыс муніс Гӧрd армijаӧ da сені ветліс фронтјас бырӧdтӧҳ. Ӧні Іљчуков јорт меdвоҳмӧстчыс, меd актівнӧј шљен асласӧн котыртӧм колхозын.

Колхоз котыртан уж Пажгаын da Кыруљ грезdын зев јона парскісны кулакјаслы da сіктса озыр јозлы. Најӧ быdног пондісны грӧҳітчыны колхоъњікјас вылын, а меdјона колхозын јуралыс Њіколај Івановіч Іљчуков вылӧ da колхоз котыртыс Іван Њіколајевіч Іљчуков вылӧ

Кулакјас јырісны піњсӧ

Меdјона на вылӧ ыршасісны da лӧгалісны кулак Њіколај Феdоровіч Коњев da љішењечјас—Ст. Вас. Башлыков da Васіљіј Міроновіч Вавіљін, da крестањін (шӧркоdфема олыс) Аљексеј Семеновіч Іљчуков. Ставыс најӧ мунӧны сӧвет властлы паныd, партіјалӧн da правіѣељствоӧн пољітіка—кољљектівіҳіруjтны сіккса овмӧс—сӧлӧмвылас налы оз во. Мӧda-мӧd костас најӧ зев тоныda суртчӧмаӧс, сӧгласӧн олӧны.

Поdкулачњікјас пыр грӧҳітісны колхозӧс.

Вінаӧн јукталӧмјасӧн асdорас најӧ кыскісны da сібӧdісны пемыd гӧљ крестанаӧс, на кіулӧ вескаліс Јогор Серг. Њењев. Њењевлӧн овмӧсыс гӧљ, нужdаыс оз-і петавлы. Ассыс нажеткасӧ ӧтітӧг јуӧм вӧсна щӧкыda кулакјас dорӧ волывлӧма отсӧгла (ужdылӧма сӧм, кӧјdыс, вӧвсӧ ужӧdлӧма-і с. в.). Кулакјаскӧd da сӧветвластлы паныd муныс ељементјаскӧd јітчӧмысла da њувсӧмысла колхоз котыртӧм бӧрын Јогор Њењев лоӧ јарӧј поdкулачњікӧн, быd сінкомын грӧҳітӧ: „часлӧ, часлӧ, воас-на каdвештысам“. Собрањњӧјас вылын пыр мунӧ паныd сӧвет власт меропријатѣӧјаслы, віставлӧ колхозіаслӧ вывті горшасӧны, ставсӧ најӧ колӧ њурӧ суjны, інdыны меd омӧљ інјас, меdљок мујас, ачым-пӧ ме колхозӧ ог пыр, кӧт щыгла кула. Коњев абу асшӧра самостојатељнӧј морт, характертӧм, румка віна вылӧ љубӧј љоктор вӧчас. Њењев щӧкыda ужавліс кулак Коњев орdын, мукӧddырјі весіг гӧтырыскӧd. Кыкнаныс најӧ (гозја) сетісны кырым, Коњевлӧн-пӧ овмӧсыс абу кулатскӧј. Сыыс јонжыка-на јешщӧ кулак Коњев ас кіулас бостӧма беdњачка Јекатеріна Куъбожеваӧс. Сіјӧ сіҳжӧ унаыс шыӧdчыліс кулак Коњев орdӧ отсӧгла, кырымасіс-жӧ, Коњевлӧн-пӧовмӧсыс абу кулатскӧј,

Куъбожева, Њењев моз-жӧ, грӧҳітчіс колхоъњікјас вылӧ, меdсасӧ Іван Њіколајевіч Іљчуков вылӧ—„ӧзтам-пӧ, скӧттӧ травітам“ с. в.. Сыыс сіјӧс сетлӧмаӧс суdӧ. Сењтабр 25-d лунӧ суd сіјӧс суdітӧма мынтыны 5 шајт.

Кулак Коњев, љішењечјас—Башлыков, Вавіљін da Іљчуков Ӧљ—грӧҳітчісны колхоъњікјас вылӧ: „Воас каd, кӧт ӧті час кежӧ-а, мі тіјанкӧd расправітчам“—грӧҳітӧма кулак Коњев, а Ӧ. Іљчуков колхозса преdсеdатељлыс керка сотчытӧҳ горзӧма: „Сӧветскӧј палач“, „сӧветскӧј нагајка“, da с. в..

Классӧвӧј врагјас кістісны Кырулса колхоз

Ставныс најӧ мыјвынсыныс пессісны кістны колхоз, а Вавіљін В. јавӧ агітіруjтӧма, міјанлы-пӧ колхозјасыd оз ковны, најӧ dыр оз овны. Најӧ вреdітељскӧј уж вӧсна кіссіс колхоз Кырулын, шљенӧ пырысыс кӧт ескӧ морт 30 вӧлі-da, јешщӧ унжыкыс гӧљ крестана.

Кулак Коњев лӧгаліс акъівіст Іљчуков вылӧ

Кулак Коњев лӧгаліс Іљчуков вылӧ, револјутсіја воҳҳа војасӧ Комбеdын ужалігас сылыс ембурсӧ мырdылӧма-da, лӧгаліс колхоз преседатељ Н. І. Іљчуков вылӧ-і, мукӧd беdњак колхоъњікјас вылӧ-і, најӧ щӧщ-жӧ Комбеdын ужалігас мырdфӧмаӧс (конфіскујтӧмаӧс) сылыс ембурсӧ. Н. І. Іљчуков вӧлі налоговӧј комісіјаын шљенын. Сыыс Коњев јешщӧ-њін јона лӧгалӧма, сы вылӧ вотсӧ ыжыdӧс пуктӧмаӧс-da.

Белогварdејеч Коњев-кулак преdајтліс коммуњістјасӧс, щӧщ-і Іљчуковӧс

Комі областӧ белӧј банdајас волігӧн Коњевӧс белогварdејечјас пуктылӧмаӧс белогварdејскӧј управаӧ преdсеdатељӧ. Преdсеdатељалігас расправљајтчӧма коммуњістјас da Комбеd шљенјаскӧd, јежыdјаслы сетӧма њімпас 12 коммуњіст вылӧ, корӧма најӧс лыјлыны.

ПАЖГАСА УЖАЛЫС ЈӦЗ ОКЪАБРСКӦЈ ФЕМОНСТРАЦІЈА ВЫЛЫН

dаскыкнансӧ сіјӧ спісок серті, щӧщ Н. І. Іљчуковӧс-і, арестујтӧмаӧс da летчӧdӧмаӧс Сыктывкарса ѣурмаӧ. Лыјлыны абу уdітӧмаӧс, гӧрd армijаыd регыd воіс-da. Јежыdјас бӧрын кулак Коњев dыр ҳебсасӧма, сы вӧсна-і кољӧма мыжdытӧг.

Классӧвӧј врагјас поdкулачњік пыр сотісны колхоъњік Іљчуковлыс керкасӧ

Сењтабр 29-d лун паныd, војнас, ӧзјӧма керка Пажгаса колхоз котыртыслӧн—Н. І. Іљчуковлӧн. Біыс бостчӧма сарај стынсајсањыс, ывласањ, бурещ, кӧні кујлӧма 2 doф сајас турун-іҳас. Мыј керкасӧ збыљӧҳ ӧзтӧмаӧс, њекущӧм сомњењнӧ абу: керка кӧҳајіныс (Іљчуков) семјаыскӧd лунтыр ужалӧмаӧс колхоз гумла вылын, сор рытӧн воӧмаӧс-da, пырыс пыр воdӧмаӧс. Сарајӧ біӧн абу петалӧмаӧс, сы вӧсна њекущӧма оз поҳ мыжdыны кыҳсурӧ біӧн вӧdітчӧмыс.

Та куъта фелӧсӧ тујdӧdігӧн тыdовтчіс: пӧжар лунӧ гр-н Њењев Јогор Серг. куълун пјанствујтӧма ӧтік-мӧd орdын, щӧщ Јек. Куъбожева орdын-і, віна корсысӧма уна керкаыс, весіг мӧd грезdӧҳ ветлӧма. Рытнас, час 10-ын кымын, Њењев пукалӧма љішењеч Ст. В. Башлыков орdын П. А. Іљчуковкӧd da П. Ѣ. Оверінкӧd. Војнас, Башлыков орdыс мунӧм бӧрын, Њењев шӧјтӧма Іљчуков керка dорын, сесса-і ӧзтӧма.

Біыс сарајкоdас ыпњітӧма-da, Њењев ускӧdчӧм ӧшыњ пырыс керкаас, горӧdӧма: „Пӧжар, сотчанныd!“, сы бӧрын вӧљіс уъысјасыс саdмӧмаӧс da кутчысӧмны мезdысны.

Пакӧст вӧчӧмсӧ Њењев ҳебны ез вермы

Фелӧсӧ тујалігӧн Њењев пӧрјасӧ, гортын уъӧмӧн da мыјda вістасӧ, сӧмын ассыс пакӧст ҳебны ез вермы—сӧмушщајтысјасыс ӧтікӧн-ӧтікӧн ставсӧ јавітісны.

Кулак Коњев јешщӧ-на кыпӧdчыліс

Куш керка ӧзтылӧмӧн налӧн пакӧстічан уж ез-на јешщӧ помас. Март 28-ӧd лунӧ, 1929-d воын, кулак Коњев љокыс горзӧмӧн ускӧdчылӧма Іљчуков вылӧ („Орdым“ колхозын јуралыс,)da кытчӧ вескалӧ пондӧм кучкавны. Іљчуков сес ӧdва-ӧdва мынӧма.

Кулакјас пессісны пазӧdны колхоз

Пажгаса кулакјаслӧн da љішењечјаслӧн вӧлӧм ӧті мог—пазӧdны сотсіаљізмлыс петасӧс—колхозӧс. Кущӧм ногӧн сіјӧс вӧчны—колхоъњікјаслыс керкајассӧ сотны-лі, коdӧссурӧ віјавны-лі—налы ҳік вескоф.

Прољетарскӧј суd чорыda мыжdас

Јона-на ескӧ најӧ пакӧстітчісныda, ез вермыны—прољетаріатлӧн фіктатура на dорыс зумыdжык.

Пажгаса классӧвӧј врагјас регыd сувтасны прољетаріат суd воҳӧ.

Мі корам: *њемжаљіттӧг мыжdыны кулак вреdітељјасӧс, прімітны на вылын высшеј мера—лыјлыны.*

Коdі тан мыжа?

Нојабр 6 лунӧ Жуӧd сікт куъа (Чуклӧм вӧл. Віҳін р.) ветліс сељсӧветса шљен—Ласӧј Ізӧ, мӧсјас прӧверајтіс. Сіјӧ буракӧ, аdҳӧма уна љішнӧј мӧс. Аскінас-жӧ сіктӧ вајӧdісны мјасњікӧс da начкісны мӧсјассӧ: Лука Прокор, Опоњ Степан, Парпоњеј Петыр, Ласеј da мукӧd. Ласеј Ізӧ гӧтырлы уна вӧлі уж: кујімыс кымын кыщовтіс начкысысјасӧd веdраӧн, јај ӧктіс. Коdі тан мыжаыс, сељсӧвет аљі Ласӧј-Ізӧ шљеныс?

Ѣавкан.

Часса сељсӧвет классӧвӧј віҳ ҳугӧма

Часса с-сӧвет da партјачејка гӧљ крестана вӧсна оз тӧжdысны, сапӧгјас ез ључкі јуклыны: коdлӧн вӧлі сапӧгыс бур, сылы јешщӧ сетісны, коdлӧн ез вӧв—ӧтӧпкіӧн кољіны. Сіҳ-жӧ гынкӧмјас (ваљегіјас) јуклігӧн-і. „Іљліч“ колхоз вылӧ с-сӧвет оз-жӧ віҳӧdлы. Сывӧсна колхозын емӧс уна њеључкі. Нојабр 8-d лунӧ, напрімер, вӧрӧ кајӧм пыdфі колхоъњікјас чукӧртӧмаӧс 160 шајт da став dоныс суҳӧdӧмаӧс віна, јуӧмаӧс гашкӧ вежон чӧж.

Јос пурт.

Веѕкыdвыв dа „шуjгавыв„ оппортуњістjаслы парѣіjаын абу места

Парѣіjалӧн 16-d сjезd шуіс, веѕкыdвывса оппортуњіѕѣіческӧj мӧвпjаса jӧзӧс оз поѕ віѕны парѣіjаын. Веѕкыdвыв кежӧм парѣіjаын ӧні меdыжыd опасноѕт. Сjезd інdіс, мыj веѕкыdвыв кежыѕjас кутасны ужавны гуѕӧн, кыкбанаѕӧмӧн (dвурушњічаjтӧмӧн): кыввылас кутасны кљањітчыны парѣіjа гењераљнӧj туjвіѕ dор сулавны, а гуѕӧн нуӧdны паныdа уж.

КЫТЧӦ КЫСКӦНЫ ВЕѠКЫdВЫВ КЕЖЫѠJАС?

Веѕкыdвыв оппортуњістjас сулалӧны паныd інdустріаљізаціjа dа кољљектівізаціjа ыжыd ӧdӧн нуӧdӧмлы. Наjӧ корӧны паѕкӧdны љогкӧj промышљенноѕт, лӧѕӧdчыны ѕескыdінjас ѕерѣі. Тырмытӧм вузӧс (машінаjас, новлан кӧлуjjас-і) пыртны заграњічаыѕ. Таjӧ пољіѣікаӧс налӧн **Сӧвет Соjузӧс кољӧdӧ віѕму вӧdітана (аграрнӧj) госуdарствоӧн, економіка dа пољіѣіка бокѕаљ капіталіст госуdарствоjасыѕ завіѕімӧjӧн, ѕуjӧ СССР-ӧс капіталізм гыж улӧ.**

ВАJӦdНЫ КУЛАТСКО-ПОМЕШЩІЧӦJ СТРОJӦ

Кољљектівізаціjа dа кулакjасӧс, кыѕі классӧс, бырӧdӧм dа ѕескӧdӧмыd веѕкыdвыв оппортуњістjаслы оз кажітчы. На ѕерѣі кулак мірнӧjа пырас соціаљізмӧ, а соціаљізмас міртуjыс абу-пӧ кољљектівізаціjа пыр, а прӧстӧj снабжењческӧj-сбытӧвӧj коопераціjа пыр. Ѳеревњапӧ ас візувнас мунас соціаљізмӧ, классӧвӧj тыштӧг-dа. **Таjӧ пољіѣікаыс ѕетӧ вӧља кулаклы, ѕіктӧс кӧсjӧ нуӧdны важ капіталізм туjӧd, кыѕаљ њеылын і важ кулатско-помешщічӧj строj.**

Збыљ-ӧ кулак вермас мірнӧjа пырны соціаљізмӧ? Оз. Олӧмыс петкӧdліс, кыѕі **кулак став гыжнас гуѕӧн і jавӧ коѕаѕӧ колхозjаскӧd. Сіjӧ оз вермы мірнӧjа леѕчыѕны важ ыжыdалӧмѕыс.** А став фронтjас паѕта соціаљізмлӧн наступаjтӧмыс нӧшта-њін наjӧс jармӧdіс. Jармӧdіс і контрревољуціjа вынjасӧс Сӧвет Соjуз пыщкыѕ (конdраѣіjевщіна) і капіталіст госуdарствоjасыѕ. Воѕті-кӧ НЕП воѕѕа каdjасӧ наjӧ вӧлі наѳеjтчӧны Сӧвет Соjузӧс мірнӧjа кысѕіг бӧр-важ капіталізмлаљ, ӧні dорвыв кољљектівізатціjа нуӧdӧмӧн кулакjасӧс, кыѕі классӧс, бырӧdӧмыd налыѕ наѳеjасӧ путкыљтіс. **Кулак віѕыѕjас** (конdаѣjевщіна) **вужісны вреѳіѣељскӧj контрревољуціоннӧj ужӧ.**

Таыѕ бура тыdалӧ: веѕкыdвыв кежыѕjаслӧн кулатскӧj пољіѣікаыс пӧрӧ контрревољуціоннӧj ужӧ.

ВЕѠКЫdВЫВСА dА „ШУJГАВЫВСА“ ОППОРТУЊІСТJАС ЛЕПТӦНЫ JУРСӦ

Веѕкыdвывса оппортуњістjас ез кутны лыѕтны jавӧ ужавны dа кутісны збыљ dвурушњічаjтны, парѣіjаӧс ылӧdлӧмӧн нуӧdны фракціоннӧj уж. Асѕыныс љок ужсӧ наjӧ оз брезгуjтны ѕебны і „шуjгавыв“ ѕорњітӧмӧн (тротскістjас моз щӧктӧны соdтыны тӧвар dон dа с. в.).

Веѕкыdвывса dа „шуjгавывса“ оппортуњістjас мӧdа-мӧdыслы „амњіѕѣіjаjас“ ѕетӧмӧн ужавныс ӧтувтчісны, лӧѕӧdісны беспрінціпнӧj блок (Сырцев-Ломінаdѣе).

Ӧні веѕкыdвыв кежыѕjаслыѕ программасӧ омӧља верман торjӧdны троцкістскӧj (шуjгавывса) программаыѕ. **Кыкнаныслӧн пољіѣікаыс—њӧжмӧdны выљ олӧм стрӧітӧм, dугdыны колхозjас, совхозjас стрӧітӧмыѕ, dугdыны кулак класс бырӧdӧмыѕ, с. в.. Кыкнаныс ужалӧны кулакjаслы, контревољуціjалы ківыв.**

ВЕСАЛАМ ПАРѢІJАЫѠ ОППОРТУЊІСТJАСӦС

Парѣіjа оз вермы віѕны ас пыщкас тащӧм мӧвпjаса jӧзӧс. ВКП(б) ЦКК вӧтліс парѣіjаыѕ фракціоннӧj преdаѣељскӧj ужыѕ Руѣінӧс, Каврajскӧjӧс, Нуѕіновӧс dа с. в.. Соjуз паѕталаѕаљ парѣіjнӧj органјізатсіjаjас корӧны ВКП(б) ЦК-ӧс прімітны чорыd органјізаціоннӧj мераjас веѕкыdвыв кежыѕjас jурнуӧdыѕjаслы—Рыков, Томскӧj dа Бухарінлы, коdjас ње тољко актівнӧjа оз вермаѕны гењераљнӧj туjвіѕ вӧсна, а асланыс лаљтӧмӧн ѕетӧны вороп кыпӧdчыны быdѕама оппортуњістjаслы, а Рыковлӧн ѕорњіjасыс веѕкыdа ѕетӧны ѕігнал парѣіjа гењераљнӧj туjвіѕкӧd тышкаѕӧм ӧdѕӧdны.

Робочӧj класс, гӧљ dа шӧркоѳѳем креѕѣанакӧd топыdа jітчӧмӧн вӧісны ӧніjа dоѕѣіжењњӧjасӧѕ сӧмын парѣіjа веѕкӧdлӧмӧн, быdѕама оппортуњістjаскӧd чорыdа коѕаѕӧмӧн.

Ӧніjа затрудњењӧjас, коdjас лоіны овмӧсӧн ӧdjӧ быdмӧм вӧсна, вермам венны бара-жӧ сӧмын стрӧітчан ӧdjас соdтӧмӧн, парѣіjа гењераљнӧj туjвіѕ куѕа мунӧмӧн, быdѕама оппортуњістjаскӧd чорыdа коѕаѕӧмӧн.

Оппортуњістjаскӧd тыш чорѕӧdӧмӧн ӧdѕӧdам выљ олӧм стрӧітӧм гырыѕ ужjасын: вӧрлеѕӧмын, кољљектівізаціjаын, ѕӧм чукӧртӧмын dа сіѕі воѕӧ. Оз ков лоны њекущӧм пошщаdа оппортуњістjаслы dа накӧd мірітчыѕjаслы, коdjас гырыѕ ужjас олӧмӧ пӧртӧм леѕӧны самоѣок вылӧ dа паdмӧdӧны.

Чорѕӧdам тыш оппортуњістjаскӧd, меdjон уdар веѕкыdвывлаљ.

фељjетон

Палаѕѕаса „бојња“

Ст обjыѕ-стобjӧ вӧсњі сутуг куѕа Віѕі нса РІК-ѕаљ Сысола вожӧd каjӧ п ріказ, ѳірекѣіва, інdӧd:

„В целяк упорядочения... утилизации отбросов и т. д. немедлено устроить бойню скоту“...

Пріказ каіс Поjолӧ, пыраліс Гагшорӧ. стукњітчіс Палаѕѕаӧ. Поштар „Енскеj“ муѕӧмысла dулалӧм ѕінмӧн dыр віѕӧdіс аслас гіжӧd вылӧ, мӧвпаліс—кыѕіжыка вежӧртны чорыd пріказ Віѕінс РІК-лыѕ.

Еѕкӧ гашкӧ воjшӧрӧѕ лоі зуњгыраѕны-dа, партѕекретар Горчаков jорт сетчӧ пыріс.

— Бур рыт, поштар jорт. ѳірекѣівајас рајонѕаљ случајнӧ ез воны?—ешjалігтырjі ѕібӧdчіс Горчаков.

— Бурещ, бурещ, Горчаков jорт, ѳірекѣіва РІК-ѕаљ... Со,—чургӧdіс ѣељеграмма.

— Jеѕѣ, поштар jорт. Тащӧм ѳірекѣіва важӧн-њін віdчіѕім, косщак dа капуста jона-њін жӧбрітім..

Поштарлӧн ѕінjас кољчааѕісны, ез вежӧрт, мыjла сещӧма раdлӧ Палаѕѕаса вожѳ...

— Раз щӧктӧны „бојња“, значіт жівотновоdческӧj пробљема разрешітӧма, значіт—аскі jаjа шыd-њін пуам.

* * *

Аскінас воѕ Горчаков ӧшіњулын чукӧртчӧмаӧѕ понjас грезdкоѳѕыс, ѕуѕжыкjас—ергӧны, утчӧны, слабжыкjас—нора љімзӧны, лӧбул ӧѕӧс увтіс серпjӧны мусӧ, пырӧdчӧны руаѕан чӧскыd dука jаjdінӧ. Каdыѕкаdӧ Горчаков петалӧ ывлаӧ ыжыd зорjӧн, горзӧмӧн уѕкӧdчылас понjас dінӧ:

— Бры-ыѕ ,пежгоршjас... тіjантӧг-њін уѣіљіѕіруjтчас.

Кыѕ-њін понjасѕыd ѕепѕан. Коdлӧн-кӧ ыжыd кащыса пон ,со то-нӧ кваѣітӧма меdсога ѕувсӧ dа тащітӧ. Сы бӧрѕа ыжыd обозӧн вӧтчӧны, ералӧны, мырѳѳыны кӧсjӧны.

Понjас ултчӧм шыӧ саѳмісны суѕеdjас, куљтурњікjас. Креѕѣана, ставӧн—коdі кӧмтӧг, коdі пасjаѕтӧг уѕкӧdчісны ывлаӧ. Кущӧмкӧ бабӧ горзіг тырjі котӧртӧ jӧз чукӧрӧ:

— Кӧjін воӧма, кӧjін! Кӧjін бӧрѕа-і вӧтлыѕӧны понjасыс.

— Віѕӧd-тӧ віѕӧd, Jељов Jуљалӧн кащысыс кішка нӧбалӧ.

— Забыљ-таj, кішка і ем. Кыѕнӧ сіjӧ.

Jӧз чукӧр ставӧн уѕкӧdчісны понjас бӧрѕа туjавны кыѕ кущӧм мӧс рушкуыѕ љок понjас њещыштӧмаӧѕ мӧс кішка.

* * *

Аскі бура Палаѕѕа ѕіктын кыпаліс настоjашщӧj „бојња“. Горчаковлыѕ прімер меdвоjdӧр поdхваѣітісны „куљтурнӧj ѕіла“—С. П. Попов dа Е. П. Попов, на бӧрѕа ыштісны креѕѣана: кык лунӧн Палаѕѕаын начкісны 30 мӧс саjас, а мыjdӧм начкісны Горчаков моз гуѕӧн—њекоd-на тӧdны оз вермы.

Вежон мыѕт ѕељсӧвет кутчіѕіс „пріњімаjтны“ „чрезвычаjнӧj мераjас“: креѕѣана вылӧ состављаjталӧ актjас, нуӧdӧ обѕљеdовањњӧjас, „бојњалы“ корѕӧ помкаjас, а меdвоѕѕа мыжвӧчыѕjасыс—Палаѕѕаса „вожѳ“ Горчаков dа Поповjаскоѳѳем куљтурњікjас—молчітӧны dа руаѕан сыла шыd бекар dорын каљjас моз мурзӧны; кыввомсӧ њулӧны.

Воњі Пеѳ.

Сӧвет Соjузын

Скӧт віѕӧм кыпӧdан программа РСФСР-лӧн

1931 воын РСФСР-са НКЗ інdӧма воѕтыны уна выљ скӧтвіѕан совхоз. „Скотовоd“скӧт лыdсӧ 1931-ӧd воын ваjӧdас 3 міљљон jурӧѕ, кољан во ѕерѣі соdас 257%. Молочно-маѕљеннӧj трестлӧн скӧтлыd соdӧ 205 ѕурсӧѕ, љібӧ 444%. „Ѕвіновоd“ совхозjаслӧн лоӧ 1235 ѕурс порѕ, соdӧ 15 пӧв. Сещӧм-жӧ гырыѕ ӧdjасӧн понdасны кыпӧdны пчеловоdство, ыж віѕӧм dа курӧгпӧтка віѕӧм. Скӧт віѕӧм совхозjаслы колӧ кыпӧdны сіѕ, меdым пjаѣіљетка помаѕіг кежлӧ ѕетны ещавылӧ 900 ѕурс тонна jаj, 400 ѕурс тонна выj dо 25 ѕурс тонна гӧн. Колхозjаслы вузӧс проdукціjа ваjӧdны: jаj—1100 ѕурс тоннаӧѕ, jӧв—270 ѕурс тоннаӧѕ, гӧн—20 ѕурс тоннаӧѕ. Скӧтвіѕӧм кыпӧdны, колӧ тырмымӧн кӧрым. 1931-ӧd воын кӧѕа турун улӧ плӧшщаѳ лоӧ 4 міљљон 800 ѕурс га., соdӧ кык пӧв, сіѕі-жӧ соdӧны кӧѕа плошщаѳjас љіа (сочные) dа ѕілоса кӧрым улӧ.

Старо-шербіновскӧj колхозын гӧрӧны ељектрічествоӧн

Меdыжыd колхозjас Воjвыв-кавказын (4.000 овмӧс котыртчӧма) Старо-шербіновскӧj стањіцаын меdвоѕѕаыѕ кутчіѕӧмаӧѕ гӧрны ељектрічествоӧн. Ељектрічество вын ужаланінӧ ыстӧ стањічнӧj ељектро станціjа. Ељектро-плуг мунӧ стаљнӧj трос (гез) куѕа, кык љебеdка костын. Плугсӧ лӧѕӧdӧмаӧѕ њемецкӧj інжењерjас. Ӧні колхозас кык ељектро-плуг гӧрӧны ѕупоd. Ӧѣі плугыс часӧн гӧрӧ сымынdа-жӧ, мыjdа гӧрӧ 50 вӧв, љібӧ „каттерпаљер“ ѕіѕѣемаа трактор.

ѕІКТЛЫ МАШІНАJАС

Мувіѕ ужалан машінаjас вӧчны выљ заводjас

Заводѣітӧма стрӧітны выљ завоd Гомељын, лоӧ ештӧdӧма 1931-d во помын. Завоd быd во понdас леѕны ѕілосорезкаjас, кљевер кӧjdыс сорѣіруjтан, картупељ сортуjтан dа картупељ бӧчкаjас, ставсӧ 35 ѕурс штука. Завоd вылӧ лоӧ віѕӧма 9 міљљон шаjт. Вӧчӧма проект стрӧітны мувіѕужалан машінаjас вӧчан завоd Разањын. Сені понdасны вӧчны 30 ѕурс картупељ коdjан машінаjас („Стаљ“ dа Чемпіон“ ѕіѕѣемааӧ). Стрӧітчан ужjас ештасны 1932-d воѕа февраљын, лоӧ віѕӧма 8 міљљон шаjт.

ЧӦВЛӦJ, ЧӦВЛӦJ!—ТӦѲАННЫd-Ӧ ТІ?!.

БАБАJАС ПӦВСЫН

— Натаљ, мыjнӧ сіjӧ прессаыс лоӧ?

— Сіjӧ—іностраннӧj кыв...

— А коміӧн кыѕі?

— Коміӧн,—„Комі колхоѕњік“.

РАѢЊІЧА

Кущӧм раѕњіча пљеѣын (орсын) dа „Комі колхоѕњік“ гаѣетын?

О, ыжыd!—Пљеѣӧн кучкан dа чепеѕѕӧ сӧмын-на ӧѣі вӧл. А „Комі колхоѕњік“ „кучкӧмӧн“ чепесѕӧны уна колхозjас, кыпӧdчӧны бjурократjас“ ерdӧ петӧны кулакjас, лебӧны соваппаратыѕ бӧлбанjас.

Ѕімваљ.

КУЖӦ

— Гіжѕыныd, баб, кужан?

— Кужа...

— Ваj інӧ кырымаѕ татчӧ.—пасjы асѕыd њім овтӧ.

— Кырымаѕныd... ме туч велӧdчытӧм... ог куж...

— Мыjнӧ віѕталан кужа?!

— А „Комі колхӧѕњік“ гаѣет вылӧ-таj ѕоњ во кежлӧ гіжѕі-а...

ОШКАНА „БӦЖ“

Пошта вылас-ӧмӧj-њін-нӧ тӧварсӧ ѕеталӧны, очереdын сулалӧ руч бӧж куѕа „бӧж“.

— Оз. Таjӧ „Комі колхоѕњік“ гаѣет вылӧ гіжѕалӧны.

Отв. реdактор пыdѳі Заболоцкаjа.

Облит № 728 Тип. Коми Госиздата. Г. Сыктывкар